

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	22440 Облік і оподаткування
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	071 Облік і оподаткування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22440
Назва ОП	Облік і оподаткування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Осадча Ольга Олексіївна, Калашнікова Анастасія Костянтинівна, Фесенко Валерія Валеріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.09.2021 р. – 22.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://oblik.udau.edu.ua/ua/licenzuvannya-ta-akreditaciya/vidomosti-pro-samoocinyuvannya-osvitnoi-programi.html
Програма візиту експертної групи	https://oblik.udau.edu.ua/ua/licenzuvannya-ta-akreditaciya/programma-vizitu-ekspertnoi-grupi.html

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма “Облік і оподаткування” другого (магістерського) рівня вищої освіти є актуальною, логічно побудованою, відповідає попиту на регіональному ринку праці та запитам стейкхолдерів. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 071 “Облік і оподаткування” та має специфічний фокус на поглибленому вивченні процесів обліку, аудиту, аналізу і оподаткування на підприємствах та організаціях аграрної сфери. Освітній процес за ОП забезпечений потужним кадровим складом висококваліфікованих спеціалістів, а також посилений тісною співпрацею з потенційними роботодавцями в аграрній сфері та професійними громадськими організаціями у сфері обліку і аудиту. Результати акредитаційної експертизи засвідчили, що загалом існує достатній рівень відповідності якості організації таких освітніх процесів: проектування цілей ОП; розробка структури та змісту ОП; формування доступу до ОП та визнання результатів навчання; організація навчання і викладання за ОП; контроль знань, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність; забезпечення ОП людськими ресурсами; формування освітнього середовища та матеріальних ресурсів; розробка і впровадження системи внутрішнього забезпечення якості ОП; створення прозорих та публічних процедур для якісного функціонування ОП. Таким чином, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недовіками, які не є суттєвими (рівень В).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП має високий рівень оцінки серед роботодавців та представників академічної спільноти, що посилює її актуальність та цінність у процесі підготовки фахівців у сфері обліку і оподаткування. Мета та зміст ОП значно враховує галузевий та регіональний контекст, що визначає її специфічний фокус на підготовці фахівців у сфері обліку і оподаткування для підприємств аграрної сфери. ОП передбачає посилене вивчення вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та Міжнародних стандартів аудиту, що є особливо актуальним в умовах активного залучення іноземних інвестицій на підприємства аграрної сфери. ОП дає змогу опанувати сучасні бухгалтерські комп'ютерні програми, що актуалізує ОП в умовах діджиталізації облікових процесів. Безперечною перевагою ОП є гармонійне поєднання дисциплін облікового, аналітичного, аудиторського та податкового спрямування зі специфічним фокусом на діяльності підприємств і організацій в аграрній сфері, що забезпечує здобуття актуальних практичних навичок у предметній області спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Позитивною практикою ЕГ вважає діджиталізацію організаційної, інформаційної підтримки здобувачів та управління ЗВО, зокрема використання навчальним закладом АСУ та програми HelpСистема. Методичне забезпечення дисциплін ОП оновлюється на початок кожного навчального року з урахуванням останніх наукових досягнень, сучасних практик та змін законодавчої бази. У ЗВО розроблено ґрунтовну базу щодо урегулювання освітнього процесу, стандартів та процедур дотримання академічної доброчесності. Перевагою ОП є наявність прозорого, чітко врегульованого механізму визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що носить не лише формальний характер, а й застосовується у процесі реалізації ОП. Однозначно сильною стороною ОП є використання широкого переліку спеціалізованого ПЗ та пошук нових технічних рішень, що дозволяє підтримувати конкурентоспроможність здобувачів на сучасному ринку праці. Вагомим плюсом також є надання великого значення інклюзивності, активна робота по пристосуванню освітнього середовища не тільки для маломобільних осіб шляхом облаштування корпусів та гуртожитків пандусами, а й використання таблиць зі шрифтом Брайля, робота над використанням аудіоверсій книг. Позитивно оцінюється наявність чіткої загальноуніверситетської політики, процедур і правил щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Здобувачі, роботодавці та академічна спільнота залучаються до процесу оновлення ОП. Налагоджені ефективні процедури збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. ЕГ відмічає потужний кадровий склад за ОП, який характеризується високим рівнем професіоналізму викладачів та відповідності їх кваліфікації змісту ОП та предметній області спеціальності 071 “Облік і оподаткування”. ЗВО сприяє професійного розвитку викладачів та стимулювання процесу підвищення викладацької майстерності через систему рейтингової оцінки результатів роботи НПП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Враховуючи високу кваліфікацію викладачів за ОП та співпрацю кафедри з Громадськими професійними організаціями у сфері обліку і аудиту доречно було б залучити викладачів до Міжнародних програм професійної сертифікації бухгалтерів та аудиторів (САР/СІРА чи інші), що дасть змогу актуалізувати зміст ОП та інтегрувати отримані викладачами знання у навчальний процес та зміст дисциплін відповідно до Міжнародних вимог до кваліфікації професійних бухгалтерів та аудиторів. На думку ЕГ, обсяг вивчення специфічної облікової термінології іноземною мовою є недостатнім. Рекомендовано посилити процес формування загальної компетентності 2 через введення у зміст ОК 7 «Облік і звітність за міжнародними стандартами» тем і занять, спрямованих на вивчення специфічних облікових термінів іноземною мовою та звітності міжнародних компаній, складеної іноземною мовою. Сучасні можливості участі у міжнародних проєктах використані недостатньо. Рекомендовано інтенсивніше залучати викладачів та здобувачів вищої освіти до участі у міжнародних академічних проєктах, для ознайомлення студентів із світовими науковими здобутками - впроваджувати проведення занять з фахових дисциплін іноземною мовою, розширити перелік дисциплін в частині застосування іноземної мови для професійної діяльності. Незважаючи на забезпечення з боку ЗВО можливості участі здобувачів у формуванні цілей та ПР за ОП, ЕГ зазначає, що

спостерігається невисока активність студентів щодо надання пропозицій з удосконалення ОП. Рекомендовано активно стимулювати здобувачів до аналізу та внесення пропозицій щодо змін у структурі ОП та змісті дисциплін. Оскільки у викладачів кафедри обліку і оподаткування наявний досвід проведення бінарних лекцій, рекомендується апробувати таку форму проведення лекційних занять і на даній ОП. На сайті кафедри у вільному доступі наявні лише описи навчальних дисциплін вибіркового блоку. Рекомендовано розширити їх, додавши методи та технології навчання, форми та критерії оцінювання, адже обізнаність з ними спростила б студентам вибір дисциплін, а також сприяло б розумінню того, як проходитиме процес викладання загалом. Оскільки програми фахового та додаткового фахового вступних випробувань мають посилання на застарілі джерела, ЕГ надає рекомендацію переглянути та оновити списки рекомендованої літератури у програмах. З метою підвищення об'єктивності підсумкового контролю доцільно апробувати використання автоматизованих програм тестування (особливо для очної форми навчання). Зважаючи на значні проблеми зі зв'язком, які виникли при проведенні огляду матеріально-технічного забезпечення, ЕГ рекомендує розглянути можливість розширення покриття Інтернетом, у тому числі Wi-Fi мережею.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Облік і оподаткування» (зі змінами та доповненнями 2021 р.) офіційно оприлюднено на сайті ЗВО [https://ects.udau.edu.ua/assets/files/programs/ekonomika/magistr/oblik/ii/op_magistr_2021.pdf]. Мета ОП полягає у підготовці висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців з обліку, аналізу, аудиту та оподаткування, які матимуть комплекс знань, умінь та навичок для розв'язання складних завдань і проблем у різних сферах діяльності, зокрема в аграрній сфері; здатних здійснювати аналітичні дослідження і прогнозування в спектрі економічних, соціальних та інформаційних сфер підприємств; вміти об'єктивно оцінювати фінансові результати та приймати управлінські рішення, а також розуміти механізм здійснення податкових правовідносин, розрахунків в податковому процесі, принципів податкової відповідальності. ОП корелює з місією і стратегією ЗВО, які висвітлені у Стратегії розвитку Уманського національного університету садівництва на 2020-2025 рр. [<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2020/other/strategiya-rozvitku-2020-2025.pdf>]. Специфічний фокус ОП визначається особливостями розвитку регіону з превалюванням підприємницької діяльності в аграрному секторі, а також історичним розвитком ЗВО як такого, що спеціалізується на підготовці кадрів для аграрної сфери. В ОП включені ОК та теми, які розкривають особливості обліку, аудиту, аналізу і оподаткування на підприємствах та організаціях аграрної сфери. Здобувачі проходять переддипломну практику та виконують кваліфікаційні роботи переважно на підприємствах аграрної сфери.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб стейкхолдерів, що було підтверджено на зустрічах ЕГ з роботодавцями (Департамент аграрного розвитку Міністерства аграрної політики та продовольства України, КСП «Родниківка», ТОВ «Об'єднана сільськогосподарська компанія», ФГ «Зосим», агентство нерухомості «Ключі», ТОВ «Пуск», ПП «Голд Агро Петрелеум»), здобувачами, випускниками, представниками академічної спільноти. Факт обговорення та оновлення ОП з урахуванням позицій стейкхолдерів підтверджуються відповідними витягами з протоколів засідання робочої групи кафедри обліку і оподаткування (№ 1 від 19.12.2019 р., № 2 від 03.02.2020 р., № 1 від 10.11.2020 р., № 2 від 04.02.2021 р.). На зустрічах із стейкхолдерами ЕГ отримала свідчення щодо того, що ОП відповідає їх основним вимогам до професійної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП. Порядок розробки, затвердження та оновлення ОП регулюється Положенням про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду ОП [<https://bit.ly/3AORdad>]. Розробка ОП передбачає аналіз актуальності і затребуваності, залучення всіх стейкхолдерів до формування змісту ОП. Всі стейкхолдери (роботодавці, здобувачі, НПП та інші) залучені у процес оновлення ОП. Здобувачі залучаються до оновлення ОП через включення їх у робочу групу з розробки ОП (здобувач Волков Н. включений у склад робочої групи спеціальності «Облік і оподаткування») та проведення анкетування [<https://bit.ly/3tV3S9i>]. Цілі ОП та ПРН відповідають основним запитам роботодавців, які аналізуються з боку ЗВО та обумовлені попитом на фахівців зі знаннями обліку і автоматизованих програм обліку, податкового законодавства, вимог МСФЗ, навичок проведення

аналізу діяльності аграрних підприємств. ЗВО проводить Ярмарки вакансій (<https://bit.ly/2ZJnSRf>), за результатами яких здобувачі вищої освіти мають можливість працевлаштування.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Регіональний та галузевий контекст визначається особливостями розвитку Черкаської області та програмами соціального і економічного розвитку регіону, що характеризується великою кількістю підприємств та організацій аграрної сфери. ЗВО спеціалізується на підготовці кадрів різноманітних спеціальностей для подальшого працевлаштування на підприємствах та організаціях аграрної сфери. При розробці ОП аналізувались аналогічні вітчизняні та зарубіжні ОП (програми другого рівня вищої освіти за спеціальністю 071 "Облік і оподаткування" КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Одеського національного економічного Університету, Уманського ДПУ імені Павла Тичини, Мукачівського державного Університету), завдяки чому вдалося окреслити специфічний фокус ОП на підготовці фахівців за спеціальністю 071 "Облік і оподаткування" саме для аграрної сфери. Іноземний досвід реалізації аналогічних освітніх програм здійснюється через міжнародну співпрацю із ЗВО та участь викладачів у міжнародних програмах стажування, що зумовило поглиблення вивчення вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та Міжнародних стандартів аудиту за ОП. Зміст та структура ОП відповідає вимогам стандарту вищої освіти за другим (магістерським рівнем) за спеціальністю "Облік і оподаткування" і дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом. Для забезпечення реалізації специфічного фокусу ОП у склад ОК включені відповідні теми для поглиблення знань і навичок обліку, аудиту, аналізу і оподаткування в аграрній сфері, а також сформульовано додатковий СК 11. Здатність здійснювати облік, аналіз, аудит та оподаткування діяльності аграрних підприємств для управлінських цілей та ПРН 20. Вміти здійснювати облік, аналіз, аудит та оподаткування діяльності аграрних підприємств для формування своєчасної, достовірної інформації в системі прийняття управлінських рішень.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП відповідає стандарту вищої освіти МОН України для другого (магістерського) рівня за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» від 10.07.2019 р. № 958. ОП забезпечує досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета та зміст ОП значно враховує галузевий та регіональний контекст, що визначає її специфічний фокус на підготовці фахівців у сфері обліку і оподаткування для підприємств та організацій аграрної сфери. Розробка ОП супроводжувалась ґрунтовним аналізом аналогічних ОП, що визначило її мету і структуру. ОП має високий рівень оцінки серед роботодавців та представників академічної спільноти, що посилює її актуальність та цінність у процесі підготовки фахівців у сфері обліку, аудиту, аналізу і оподаткування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Незважаючи на забезпечення з боку ЗВО можливості участі здобувачів у формуванні цілей та ПР за ОП, ЕГ зазначає, що спостерігається невисока активність студентів щодо надання пропозицій з удосконалення ОП. Рекомендації: активно стимулювати здобувачів ОП до аналізу та внесення пропозицій щодо змін у структурі ОП та з приводу формування цілей та ПР.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 1.1-1.4: цілі програми відповідають стратегії закладу, при їх визначенні та формулюванні програмних результатів навчання враховуються позиції окремих стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний аспект, досвід інших програм; програма 2021 року відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за другим рівнем вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, а також такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, урахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми за критерієм 1, експертна група вважає можливим стверджувати про відповідність освітньої програми критерію 1 при наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП (<https://bit.ly/3ig33Tz>) відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту» та складає 90 кредитів ЄКТС, з яких 66 кредити відведено на ОК для формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, визначених стандартом вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Облік і оподаткування» (в тому числі 12 кредитів ЄКТС на виробничу (переддипломну) практику, 6 кредитів ЄКТС на дипломне проектування та 1,5 кредити ЄКТС на підсумкову атестацію). 24 кредити ЄКТС відведено на дисципліни за вибором здобувачів (з переліку фахових та загально-університетських), що наведено на сайті ЗВО у Каталогі елективних (вибіркових) дисциплін - <https://bit.ly/3AOxw2o>.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП 2020 р. (<https://bit.ly/3m5VobG>) має чітку і логічну структуру. Зміст ОП 2021 р. (<https://bit.ly/3ig33Tz>) значно покращився завдяки поєднанню двох дисциплін «Звітність за міжнародними стандартами» та «Облік за міжнародними стандартами» у єдину ОК «Облік і звітність за міжнародними стандартами», а також через введення ОК «Адміністрування податків» та ОК «Фінансовий аналіз». ОП містить блок обов'язкових компонентів (11 дисциплін), блок вибіркових компонентів (на 24 кредити ЄКТС) та блок «Науково-дослідна робота й практика» (виробнича практика, дипломне проектування та підсумкова атестація). Дисципліни ОП структуровані таким чином, що забезпечують послідовне опанування змісту ОП, досягнення цілей та ПРН за ОП. Аналіз силабусів дисциплін, методичних рекомендацій до проходження переддипломної практики та написання кваліфікаційної роботи, матриць відповідності ЗК, СК та ПР освітнім компонентам дає змогу стверджувати, що загалом зміст ОП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОП. Однак, структурно-логічна схема ОП не відображає відповідності ЗК, СК та ПР конкретним ОК. Також ЕГ зазначає, що ЗК 2 формується тільки за рахунок ОК 2 «Основи наукової комунікації іноземними мовами». Аналіз силабусів дисциплін та матриць відповідності ПРН відповідним ОК дав змогу виявити невідповідність даних матриці заявленим у силабусі ОК 9 «Управлінські інформаційні системи в обліку і оподаткуванні» ПРН, що формуються ОК 9. Додатковий аналіз робочої програми за ОК 9 дав змогу експертам встановити, що ОК 9 формує ПР 05, 12, 14, 18, що відповідає даним, зазначеним в ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОП є прикладною і містить всі необхідні ОК для вивчення специфічних особливостей обліку, аудиту, аналізу і оподаткування в аграрній сфері, що відповідає предметній області спеціальності 071 «Облік і оподаткування» та формує її специфічний фокус. Для набуття знань і навичок за спеціальністю в ОП передбачені дисципліни облікового спрямування (ОК 4. Бухгалтерський облік в управлінні суб'єктами господарювання, ОК 5. Організація бухгалтерського обліку, ОК 7. Облік і звітність за міжнародними стандартами, ОК 9. Управлінські інформаційні системи в обліку і оподаткуванні), аудиторського спрямування (ОК 6. Організація і методика аудиту, ОК 8. Міжнародні стандарти аудиту і контролю), аналітичного спрямування (ОК 11. Фінансовий аналіз), податкового напрямку (ОК 3. Адміністрування податків, ОК 10. Податковий менеджмент на підприємствах аграрної сфери), а також інтегровані компоненти (ОК 1. Методологія наукових досліджень в обліку, аудиті та оподаткуванні, ОК 2. Основи наукової комунікації іноземними мовами, П1. Виробнича (переддипломна) практика, П2. Дипломне проектування, ПА Підсумкова атестація). Зміст ОП дає змогу оволодіти знаннями і навичками, які необхідні на практиці (знання вимог Податкового законодавства та Міжнародних стандартів фінансової звітності та аудиту, вміння вести облік за допомогою інформаційних систем обліку, вміння аналізувати результати господарської діяльності, організувати облік на підприємствах аграрної сфери, проводити аудит звітності). Таким чином, зміст

та цілі ОП, теоретичний та практичний зміст дисциплін, форми і методи навчання відповідають предметній області спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг вибіркової частини ОП становить 24 кредити ЄКТС (27 % від загального обсягу ОП), що відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту». Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії визначена у Положенні про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3ogoyEL>), Положенні про вибіркові дисципліни (<https://bit.ly/3zONMz2>), Положення про індивідуальний навчальний план (<https://bit.ly/3iudzK7>). Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії полягає в тому, що здобувачі здійснюють вибір дисциплін через особистий електронний кабінет у системі АСУ з Каталогу елективних (вибіркових) дисциплін - <https://bit.ly/3AOxw2o>, оформлюють свій вибір заявою, після чого в їх індивідуальний план навчання вносяться обрані дисципліни. Здобувачі мають право обирати дисципліни з інших ОП різних освітніх рівнів навчання. Кожної середи у ЗВО проходить зустріч учасників наукового гуртка «Професійні бухгалтерські студії», на яких, як зазначили здобувачі, є можливість поглиблювати свої знання відповідно до обраної індивідуальної освітньої траєкторії. Окрім цього, ЗВО пропонує додаткові інструменти для формування індивідуальної освітньої траєкторії: співпраця з куратором групи, консультування з викладачами кафедри з питань вибору конкретних дисциплін вибіркового блоку, опитування здобувачів щодо їх потреб і побажань при формуванні каталогу елективних дисциплін та їх змістовного наповнення. Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ ознайомила з індивідуальними планами студентів групи 11 м-о набору 2020 року та їх заявами на вибір дисциплін. Опитування здобувачів підтвердило реальність процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії на ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та навчальний план передбачають проходження виробничої практики здобувачами вищої освіти після вивчення ОК першого та другого семестрів навчання, на яку виокремлено 12 кредитів ЄКТС. На зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, що студенти набору 2020 р. дійсно проходили виробничу (переддипломну) практику влітку 2021 р., що також підтверджується Наказом про відрядження студентів 1-го курсу факультету економіки і підприємництва ОР «Магістр» на виробничу практику на період з 31.05.2021 р. по 23.07.2021 р. ЕГ зазначає, що серед фактичних баз практики є значна кількість агропромислових підприємств. Аналіз матриці відповідності ЗК і СК освітнім компонентам та методичних рекомендацій до проходження практики дає змогу стверджувати, що проходження виробничої (переддипломної) практики забезпечує формування ЗК 3, 6, 8, 10, 11 та СК 2,3,4, 6,9,10,11. Також практична підготовка реалізується через проведення практичних занять (за всіма дисциплінами ОП), виконання лабораторних занять за ОК 9. Управлінські інформаційні системи в обліку і оподаткуванні, виконання курсової роботи за ОК 10. Податковий менеджмент на підприємствах аграрної сфери. Роботодавці залучаються до формування цілей і завдань практичної підготовки через участь у круглих столах, на Ярмарках вакансій (<https://bit.ly/2ZJnSRf>) та під час проведення засідань робочої групи з розробки і моніторингу ОП. Практична підготовка відбиває останні тенденції розвитку спеціальності завдяки гармонійному поєднанню практичних завдань з ведення та організації облікового процесу та розрахунків за податками за допомогою сучасних інформаційних систем, через виконання завдань з ведення обліку за Міжнародними стандартами, виконання аналітичних розрахунків. Також виконання кваліфікаційної роботи передбачає аналітичну частину, яка полягає у проведенні аналізу діяльності підприємства (бази дослідження) за 5 років, вивчення та опис облікової політики та надання практичних рекомендацій облікового характеру для потреб управління. Високий рівень задоволеності здобувачів та випускників зазначено у результатах анкетування (zvit_anketuvannya_magistr.pdf (udau.edu.ua)), а також підтверджений під час інтерв'ювання здобувачів ОП та випускників ЗВО за спеціальністю «Облік і оподаткування».

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП містить компоненти, спрямовані на формування у здобувачів соціальних навичок : креативні навички (ОК 4, 5, 9, П2), вміння працювати з інформацією (ОК 2, 3, 6, 9, П1), навички самоорганізації (ОК 5, П1, П2), комунікативні навички (ОК 2, 4, 6). Набуття соціальних навичок забезпечується такими методами навчання: ділові ігри, семінари-дискусії, кейс-метод, мозкові атаки, написання та публікація тез доповідей на конференціях та наукових статей). У Каталозі загальноуніверситетських елективних (вибіркових) дисциплін містяться дисципліни, які спрямовані на формування соціальних навичок та можуть бути обрані здобувачами вищої освіти за ОП – «Персональний брендінг», «Комунікативний менеджмент», «Культура особистості» та інші <https://bit.ly/3AOxw2o>. На зустрічах зі здобувачами ЕГ отримала свідчення про те, що здобувачі беруть участь у наукових конференціях, у роботі наукового гуртка «Професійні бухгалтерські студії», де можуть розвивати свої соціальні навички та ефективно комунікувати з питань професійного розвитку.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти наразі відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Оцінка рівня задоволеності здобувачів обсягом ОП здійснюється через анкетування [<http://surl.li/aiyfy>], за результатами якого 100 % опитаних вважає обсяг практичної підготовки достатнім, 88 % - структура ОП відповідає їх очікуванням, 16 % - надмірний обсяг навчального навантаження ускладнює навчання. Аналіз структури навчального плану показав, що співвідношення лекційних і практичних аудиторних занять складає у середньому 1:1 для денної форми навчання. Вивчення ОК «Основи наукової комунікації іноземними мовами» передбачає тільки практичні заняття, що на думку ЕГ, є доцільним для навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Аналіз силабусів дисциплін довів, що обсяги ОК у цілому реалістично відображають фактичне навчальне навантаження студентів і дають змогу досягти заявлених цілей ОП. Обсяги самостійної роботи за ОК відповідають рівню завдань. Під час інтерв'ювання здобувачі зазначили, що задоволені обсягом аудиторного навантаження.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП «Облік і оподаткування» не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

На думку ЕГ безперечною перевагою ОП є гармонійне поєднання дисциплін облікового, аналітичного, аудиторського та податкового спрямування зі специфічним фокусом на діяльності підприємств і організацій в аграрній сфері, що забезпечує здобуття актуальних практичних навичок у предметній області спеціальності 071 «Облік і оподаткування» з поглибленим вивченням сучасних процесів обліку, аудиту, аналізу і оподаткування на аграрних підприємствах. Позитивною практикою є те, що у ЗВО діє чіткий реальний механізм вибору ОК для навчання за допомогою автоматизованої системи вибору дисциплін, що забезпечує прозорість та реалістичність механізму формування індивідуальної траєкторії навчання, спрощує комунікацію між ЗВО та здобувачами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ рекомендує усунути невідповідності між визначеними ПРН у силабусі ОК 9 та матрицею відповідності ПРН конкретним ОК в ОП. Структурно-логічна схема ОП не достатньо чітко демонструє переваги та логічну побудову ОП. Рекомендації: удосконалити структурно-логічну схему через зазначення ЗК, СК та ПРН за ОК. На думку ЕГ варто посилити процес формування ЗК 2 через введення у зміст ОК 7 «Облік і звітність за міжнародними стандартами» тем і занять, спрямованих на вивчення специфічних облікових термінів іноземною мовою та звітності міжнародних компаній, складеної іноземною мовою.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП гармонійно поєднує дисципліни облікового, аналітичного, аудиторського та податкового спрямування зі специфічним фокусом на діяльності підприємств і організацій в аграрній сфері, з посиленням вивченням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та Міжнародних стандартів аудиту, актуальність чого підтверджується активним залученням іноземних інвестицій на підприємствах аграрної сфери України. ОП дає змогу опанувати сучасні бухгалтерські комп'ютерні програми, що актуалізує ОП в умовах діджиталізації облікових процесів. Структура та зміст ОП має достатній рівень відповідності вимогам критерію 2. Має місце повна відповідність за підкритеріями 2.1., 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., 2.8. та часткова відповідність за підкритерієм 2.2. За підкритерієм 2.7. професійний стандарт за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» відсутній, за підкритерієм 2.9. дуальна форма освіти не застосовується. Враховуючи всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, а також чинників, які визначають специфічні умови реалізації ОП, експертна група вважає, що ОП загалом відповідає критерію 2 при наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Офіційний сайт УНУС має спеціальний розділ "Вступна кампанія - Нормативна база", який містить основні документи, якими регламентується процедура вступу до університету, у тому числі Правила прийому на навчання до УНУС (<https://bit.ly/3A3zlnH>). Правила прийому містять інформацію про розпорядок роботи приймальної комісії, етапи вступної кампанії, перелік документів та порядок їх прийому, дані про наявність або відсутність акредитації, а також перелік необхідних вступних випробувань. Окрім узагальненої інформації щодо правил прийому на всі запропоновані університетом ОП, у додатках до документа знаходяться перелік спеціальностей та необхідні вступні випробування для кожної, інформація про термін навчання, кількість місць за кошти державного бюджету та за кошти фізичних, юридичних осіб. Інформація щодо вартості навчання також знаходиться у відкритому доступі на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3k1Q8G6>). Проаналізувавши правила прийому, ЕГ дійшла висновку, що вони сформульовані чітко та доступно, не містять дискримінаційних положень. Під час інтерв'ювання фокус-груп, було отримано підтвердження зрозумілості, доступності та ознайомленості з правилами прийому.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому передбачають складання абітурієнтом єдиного вступного іспиту з іноземної мови з використанням організаційно-технологічних процесів ЗНО (ЄВІ з іноземної мови), фахового вступного іспиту, а для вступників, які здобули освітній рівень бакалавра за іншою спеціальністю – також додаткового фахового іспиту. Відповідно до Положення про організацію та проведення вступних випробувань в УНУС (<https://bit.ly/3lgKRtH>), додаткове вступне випробування проводиться у формі тестування, має кваліфікаційний характер та оцінюється за двобальною шкалою "склав/не склав". Для іноземців та осіб без громадянства перед іспитом з іноземної мови, необхідно скласти вступне випробування з мови навчання та викладання, яке проводиться у формі тестування та оцінюється за двобальною шкалою "склав/не склав". На зустрічі зі стейкхолдерами було з'ясовано, що останні зміни до правил прийому вносилися 02.09.2021 року, що було зумовлено необхідністю врахувати в них проведення додаткової сесії з ЄВІ. У відкритому доступі на сайті УНУС (<https://bit.ly/3ldOK2O>) розміщені програми усіх вступних випробувань окрім випробування з мови навчання та викладання. Програми і завдання вступних випробувань у цілому відповідають особливостям освітньої програми та рівню вхідних компетентностей, необхідних для можливості розпочати навчання на програмі. Так, програма фахового вступного іспиту містить питання з фінансового, управлінського обліку, аналізу господарської діяльності, податкової політики та податків, а програма додаткового – питання з економічного аналізу, фінансового обліку, контролю та ревізії. На зустрічі відповідальним секретарем приймальної комісії було зазначено, що програми вступних випробувань переглядаються щорічно. Однак, проаналізувавши зміст програм, ЕГ виявила у списках рекомендованої літератури фахового та додаткового фахового випробувань посилання на застарілі джерела, зокрема втративший у 2011 році Бюджетний кодекс України, підручники і посібники, видані переважно до 2010 року.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В УНУС діє Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічного персоналу (<https://bit.ly/2Y57QAp>), яке регламентує порядок організації програм академічної мобільності та процедуру визнання їх результатів. На зустрічі зі стейкхолдерами було з'ясовано, що здобувачів інформують про наявність у них можливості перезарахувати результати навчання, отриманих інших закладах освіти, а також з процедурою такого визнання відбувається на перших заняттях та нагадується протягом усього строку навчання. Крім того, студентам розповідають, як вони можуть самостійно ознайомитися з документами на сайті ЗВО. Формами академічної мобільності для здобувачів освітнього ступеня магістра визначаються навчання за програмами

академічної мобільності, мовне стажування та наукове стажування. Для визнання результатів академічної мобільності, здобувачу необхідно подати заяву з додаванням підтверджуючих документів до ректора, на основі якої буде прийняте рішення. Підтвержені академічною довідкою кредити мають бути визнані, про факт такого перезарахування деканат повідомляє викладачам перезарахованих дисциплін. З метою визнання кредитів однієї чи декількох дисциплін, розпорядженням декана створюється предметна комісія у складі декана, гаранта та викладачів дисциплін, які перезараховуються. Для цього порівнюються навчальні програми та академічна довідка (або інші документи). У випадку непогодження здобувача з рішенням предметної комісії, він може протягом 10 робочих днів з дня засідання подати апеляцію до ректора. Протягом 10 робочих днів наказом ректора створюється апеляційна комісія, до якої входять проректор з науково-педагогічної роботи, голова профспілки, представники студентського самоврядування та викладачі даної ОП, які не були у складі предметної комісії. Протягом 10 робочих днів розглядається апеляція, за підсумками чого формується протокол з висновком про визнання результатів навчання. Незважаючи на наявність чіткого механізму визнання результатів навчання, отриманих в рамках академічної мобільності, ОП не має фактів залучення здобувачів до програм академічної мобільності та, відповідно, практики реалізації такого механізму.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до оприлюдненого на офіційному сайті УНУС Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://bit.ly/3Ec9GzY>), право на визнання результатів навчання у неформальній освіті має кожний здобувач, в обсязі не більше 10% від загального обсягу ОП, перезарахованими можуть бути виключно обов'язкові ОК починаючи з другого семестру, а визнання проводиться у семестрі, який передує тому, у якому передбачається вивчення даної ОК. Позитивним є те, що процедура визнання результатів навчання у неформальній освіті є чітко врегульованою, і для цього університет розробив окремий нормативний документ, доступний для всіх учасників освітнього процесу. Процедура визнання результатів залежить від того, перезараховується вся дисципліна чи окремий модуль або тема. Для перезарахування усієї дисципліни, здобувачу необхідно подати заяву на ім'я декана факультету з підтверджуючими отримані знання та вміння документами, після чого створюється предметна комісія у складі викладачів даної дисципліни, гаранта ОП та декана факультету. Останнім етапом є проходження підсумкового контролю або написання письмової роботи. У разі визнання результатів модуля або теми, здобувач подає заяву з підтверджуючими документами на ім'я завідувача кафедри, а викладач даної дисципліни обирає спосіб оцінювання набутих знань та навичок та на основі такого оцінювання приймає рішення щодо визнання результатів навчання. ЕГ вважає важливим підкреслити, що хоча ОП не має досвіду повного перезарахування дисципліни, в університеті є практика перезарахування окремих тем. Так, здобувач Волков Н.М. прослухав курс відеоплатформи "7eminar" "Каса та банк в 1С", за результатами чого йому було зараховано тему "Автоматизація обліку готівкових та безготівкових грошових коштів" дисципліни "Управлінські інформаційні системи в обліку і оподаткуванні". Здобувач Косенко А.В. прослухала курс відеоплатформи "7eminar" "Основні засоби та МНМА: бухгалтерський облік і податки", за результатами чого отримала перезарахування теми "Організація обліку необоротних активів" з дисципліни "Організація бухгалтерського обліку". Дані факти знайшли підтвердження на зустрічах зі здобувачами та викладачами. Це дозволяє зробити висновок про наявність реального та дієвого механізму визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

На думку ЕГ, перевагою ОП є наявність прозорого, чітко врегульованого окремим документом механізму визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що носить не лише формальний характер, а й застосовується у процесі реалізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Сформований із застарілих джерел список рекомендованої літератури у програмах вступних випробувань, не дозволяє таким програмам у повній мірі відповідати ОП. ЕГ вважає за необхідне переглянути та оновити списки рекомендованої літератури у програмах фахового та додаткового фахового вступних випробувань. ЕГ рекомендує підсилити роботу у напрямку розширення можливостей реалізації академічної мобільності, залучення до неї як здобувачів, так і НПП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма повністю відповідає якісним характеристикам підкритеріїв 3.1 (правила прийому на навчання є чіткими, не містять дискримінаційних положень) та 3.4 (в УНУС існують дієві процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що застосовуються на практиці) та загалом відповідність підкритеріям 3.2 (посилання на застарілу літературу у програмах фахових випробувань) та 3.3 (незважаючи на відсутність фактів реалізації академічної мобільності, механізми визнання її результатів чітко врегульовані та прозорі). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволяє встановити, що освітня діяльність за ОП «Облік і оподаткування» та наявні практики загалом відповідають Критерію 3 з присутністю недоліків, які не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми навчання та форми організації освітнього процесу, які застосовуються на ОП "Облік і оподаткування", відображено у Положенні про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://bit.ly/3leqJZn>). Навчання в УНУС відбувається як за інституційними формами здобуття вищої освіти - очною, заочною, дистанційною, так і за дуальною формою. Освітній процес в УНУС здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. За результатами зустрічі ЕГ із здобувачами ВО та НПП було встановлено, що окрім традиційних методів навчання широко використовуються такі нетрадиційні методи: гостьові лекції, лекції-екскурсії, презентації, кейс-метод, інтерактивні вправи та тренінги, мозковий штурм, проблемні семінари (круглі столи), виїзні практичні заняття на підприємствах. В цілому обрані форми та методи навчання й викладання сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, заявлених у освітній програмі. Окрім цього, за результатами представлено на сайті моніторингу оцінювання якості освітнього процесу здобувачі вищої освіти за спеціальністю 071 "Облік і оподаткування" оцінюють ефективність методів викладання і навчання, які застосовуються в ОП як високу (92%, 23 особи). Форми і методи навчання та викладання відображені у робочих програмах, які із іншим методичним забезпеченням дисциплін розміщені на сторінці кафедри обліку і оподаткування дистанційної освіти УНУС (<https://bit.ly/3kMqdCH>). Освітній процес у дистанційному режимі (на час роботи ЕГ був впроваджений для заочної форми навчання) проводиться в системі Moodle, сервісу Google Meet. ЗВО сприяє забезпеченню студентоцентрованого підходу в освітньому процесі. Про це свідчить: можливість обирати форму навчання; акцент на критичному й аналітичному навчанні; розширення автономії здобувачів ВО (право обирати дисципліни з переліку вибіркових дисциплін; навчання за індивідуальним планом:<https://bit.ly/3iudzK7>; періодичне анкетування здобувачів ВО з метою удосконалення рівня організації та якості проведення освітнього процесу:<https://bit.ly/2XYagk8>; участь в управлінні університетом шляхом роботи органів студентського самоврядування; створення належних процедур виявлення скарг студентів (скринька довіри, прийом у ректора). Відповідно до принципів академічної свободи НПП вільно обирають форми та методи навчання та викладання, що відображено в робочих програмах з навчальних дисциплін, які викладаються в межах ОП "Облік і оподаткування". Академічна свобода НПП визначається нормами статуту УНУС, правилами внутрішнього розпорядку та спеціалізацією кафедри обліку і оподаткування.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

В УНУС використовуються різні форми інформування щодо цілей, завдань, очікуваних програмних результатів навчання, форм і методів викладання навчальних дисциплін, порядку і критеріїв оцінювання. Зі слів студентів та НПП на першому занятті з кожної дисципліни викладачі доводять до відома здобувачів інформацію про цілі та завдання вивчення дисципліни, форми контролю, підходи до оцінювання результатів навчання, форму та кількість занять. Окрім того, така інформація доступна у формі: опису освітньої програми на сайті університету: (<https://bit.ly/3Aqzурс>) та силабусів на сайті кафедри обліку і оподаткування (<https://bit.ly/3F266sk>). Методичне забезпечення освітніх компонент (робочі програми, силабуси, лекційний матеріал, практичні (лабораторні) роботи тощо) розміщене у електронному модульному середовищі навчального процесу Moodle (<https://bit.ly/3kMqdCH>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В УНУС забезпечується поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми "Облік і оподаткування". На ОП створено наступні можливості для наукової роботи: здобувачі беруть участь у діяльності

студентського наукового гуртка «Професійні бухгалтерські студії» (<https://bit.ly/3m8ReQs>); виконують завдання дослідницького характеру, які передбачені робочими програмами окремих освітніх компонент (серед ОК є "Методологія наукових досліджень", на якій здобувачів навчають застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність); беруть участь у Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» (у 2021 році дипломами II ступеня були нагороджені студенти 11 м-о групи Гончарук Д. та Волков Н., у щорічній Всеукраїнській науково-практичній конференції Уманського НУС, приуроченій 150-річчю від дня народження видатного вченого і педагога у галузі бджільництва Іполіта Івановича Корабльова: (<https://bit.ly/39KFVYR>), науково-практичних семінарах (4 лютого 2021 року на кафедрі обліку і оподаткування було проведено науково-практичний семінар «Актуальні питання реформування бухгалтерського обліку підприємств, установ та організацій»).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС та Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС методичне забезпечення дисциплін ОП оновлюється на початок кожного навчального року (на основі останніх наукових досягнень, сучасних практик та змін законодавчої бази розширюється зміст робочої програми, удосконалюється освітній контент, доповнюється список літератури). Контроль за якістю змісту ОК постійно здійснюють завідувач кафедри обліку і оподаткування, декан та науково-методична комісія факультету, а також навчальний відділ спільно з відділом моніторингу якості освіти під час щорічної перевірки готовності до навчального процесу УНУС. При оновленні ОК враховуються: сучасні практики в сфері обліку і оподаткування в результаті тісної співпраці з професіоналами-практиками (10 осіб з професорсько-викладацького складу кафедри обліку і оподаткування є членами ГО "Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України"); підвищення кваліфікації НПП за допомогою участі у професійних вебінарах, семінарах, спеціалізованих курсах (НПП кафедри пройшли курси в ТОВ "7eminar.ua" за наступними темами: професор Кучеренко Т.Є. "МСФЗ: легкий старт" (29.12.2020 р.); "Дисконтування-2020: розрахунок, облік, звітність" (21.12.2020 р.); Михайловина С.О. – "Зарплатний облік в 1С ЗУП 8.3" (26.11.2020 р.), "Зарплата-2021 і нова звітність: ТОП-20 змін, які неможливо пропустити (майстер-класи)" (07.04.2021р.); Іванова Н.А. – "Перевірки податкової" (16.09.2020р.), "Заробітна плата: вибухова звітність (вебінар)" (29.12.2020р.); Поліщук О.М. "П(С)БО: легкий старт" (26.08.2020 р.), "Великий Річний Online-Семінар"(21.01.2021 р.); підвищення педагогічної майстерності (Мельник Л.Ю., Кучеренко Т.Є., Іванова Н.А., Крочак О.І., Михайловина С.О., Поліщук О.М. 19.11.2020 р. взяли участь у вебінарі «Новітні методики викладання навчальних дисциплін»); теоретично-практичне навчання по роботі з комп'ютерною програмою "М.Е.ДОК"; результатом якого є отримання відповідних сертифікатів, які посвідчують право на зарахування підвищення кваліфікації: (Кучеренко Т.Є., Мельник Л.Ю., Іванова Н.А., Михайловина С.О., Поліщук О.М.); міжнародних стажуваннях викладачів кафедри (Мельник Л.Ю., Іванова Н.А., Поліщук О.М.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

УНУС має укладені міжнародні договори про співпрацю з двадцятьма іноземними закладами вищої освіти, зокрема, Господарською академією ім. Д.А.Ценова (Республіка Болгарія), Білоруським державним аграрним технічним університетом (Республіка Білорусь), Варшавським університетом природничих наук (Республіка Польща), Західно-Чеським Університетом у м. Пльзень (Чеська Республіка), Університетом Міссурі (США) та ін. У ЗВО діє Положення про організацію проведення практики та стажування студентів УНУС за кордоном (<https://bit.ly/2XPZzzX>). Студентка Рибаченко Н., яка навчається за даною ОП в період з 01.04.2021 р. по 16.06.2021 р. проходила практику в Німеччині (<https://bit.ly/39IxE7B>). Восени 2021 року згідно договору між Міжнародним фондом соціальної адаптації (Україна) та Nord університету (Норвегія) буде реалізовано проект «Норвегія-Україна. Професійна адаптація. Інтеграція в державну систему» (NUPASS). Керівник проекту від УНУС – доцент кафедри обліку і оподаткування Підлубна О.Д. Проте, в ході онлайн-зустрічей ЕГ із здобувачами ВО та НПП було встановлено, що практика участі у міжнародних академічних проєктах студентів та викладачів незначна. Здобувачам УНУС надається безкоштовний доступ до баз даних Scopus (Elsevier), Web of Science, Science Direct, Directory of Open Access Journals, Directory of Open Access Scholarly Resources (ROAD) та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання, забезпечують реалізацію студентоцентрованого підходу в освітньому процесі, відповідають принципам академічної свободи. 2. Здобувачам вищої освіти своєчасно та доступно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, критеріїв оцінювання. Силабуси навчальних дисциплін основного циклу розміщено у вільному доступі (<https://bit.ly/3F266sk>). 3. Методичне забезпечення дисциплін ОП оновлюється на початок кожного навчального року з урахуванням останніх наукових досягнень, сучасних практик та змін законодавчої бази.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На підставі аналізу звіту роботи гуртка та науково-дослідної роботи студентів I і II курсу спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітнього ступеня «Магістр» за 2020-2021 рр. рекомендується посилити і розширити діяльність студентських наукових гуртків з метою поглиблення використання дослідницьких методів в освітньому процесі. А саме: брати активну участь у міжнародних конференціях молодих науковців та здобувачів вищої освіти (задекларована участь лише в 1 всеукраїнській конференції на базі УНУС), готувати студентів до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт. Оскільки у викладачів кафедри обліку і оподаткування досвід проведення бінарних лекцій, рекомендується апробувати таку форму навчання і на даній ОП. Зважаючи на те, що на сайті кафедри у вільному доступі лише описи навчальних дисциплін вибіркового циклу, вважаємо за доцільне розширити їх, додавши методи та технології навчання, форми та критерії оцінювання, адже обізнаність з ними спростила б студентам вибір дисциплін "вільного кошику", а також сприяло б розумінню того, як проходитиме процес викладання в цілому. Задля забезпечення зв'язку навчання і викладання з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО рекомендується інтенсивніше залучати викладачів та здобувачів вищої освіти до участі у міжнародних академічних проєктах, для ознайомлення студентів із світовими науковими здобутками - впроваджувати проведення занять з фахових дисциплін іноземною мовою, розширити перелік дисциплін в частині застосування іноземної мови для професійної діяльності (для якісного програмних результатів навчання 03 та 09).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Застосовуючи цілісний підхід в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту експертна група дійшла висновку, що освітня програма в цілому відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими. Слід відзначити високу відповідність якісним характеристикам підкритерію 4.1 (форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання, а також забезпечують реалізацію студентоцентрованого підходу в освітньому процесі) та підкритерію 4.4 (у ЗВО розроблені чіткі документи, які регулюють оновлення змісту освіти, здійснюється контроль за якістю змісту ОК, методичне забезпечення дисциплін ОП оновлюється на початок кожного навчального року). Має місце неповна відповідність підкритеріям 4.2 (у вільному доступі розміщені лише силабуси навчальних дисциплін основного циклу, для вибіркового циклу дисциплін представлені лише описи, що дещо ускладнює їх вибір), 4.3 (рекомендується удосконалити процеси поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП) та 4.5 (рівень академічної мобільності за ОП є недостатнім).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Документи, які визначають форму контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти в УНУС знаходяться у вільному доступі: 1) Положення про організацію освітнього процесу в Уманському НУС (<https://bit.ly/3leqJZn>); 2) Положення про академічну успішність в Уманському НУС (<https://bit.ly/3obY9eh>); 3) Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС (<https://bit.ly/3ieLVoL>); 4) Положення про порядок проведення моніторингу та контролю якості освіти в Уманському НУС (<https://bit.ly/2WLDgBV>). Заплановані результати навчання, форми поточного і підсумкового контролю конкретизуються у силабусах кожної навчальної дисципліни. Для оцінювання компетентностей і програмних результатів навчання діє 100 бальна накопичувальна система. Для оцінювання використовуються поточний, періодичний і підсумковий контроль (залік, екзамен). Для зарахування заліку здобувачеві вищої освіти слід отримати 60 балів. Відповідно до навчального плану, якщо дисципліною передбачено екзамен, то підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів поточного контролю (максимально 70 балів) і підсумкового контролю (максимально 30 балів). Періодичність і терміни проведення контрольних заходів визначаються навчальним планом. Екзамени складаються студентами в період екзаменаційних сесій. Завдання для модульних контрольних робіт укладаються викладачем, а їх зразки містяться в навчально-методичному забезпеченні дисципліни. В період карантину для проведення підсумкового контролю використовувалася навчальна платформа Moodle. Зрозумілість змісту контрольних заходів, критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти досягається тим, що на початку семестру до студентів доводяться критерії оцінювання і наводяться у силабусах (<https://bit.ly/3F266sk>). У ЗВО практикується періодичний збір інформації (через заповнення Google форм) щодо ознайомлення здобувачів освіти із формами контролю, порядком і критеріями оцінювання під час вивчення навчальної дисципліни. Встановлено, що проблеми

з доведенням інформації про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачам відсутні. Опитування здобувачів досліджуваної ОП підтвердило, що 80 % студентів дізнаються про форми контролю, порядок і критерії оцінювання дисциплін від викладача на першій парі, 20 % - із робочих програм та силабусів розміщених на сайті УНУС (<https://bit.ly/3tV3S9i>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти і здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація випускників ОП «Облік і оподаткування» здійснюється у вигляді захисту кваліфікаційної роботи магістра згідно Положення про дипломне проектування (<https://goo.su/83pB>) та Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у формі публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи (<https://goo.su/83p9>). Кваліфікаційна робота є самостійним розгорнутим дослідженням і передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в сфері обліку і оподаткування, що потребує досліджень і характеризується невизначеністю умов та вимог, вона не повинна містити плагіату, фабрикації, фальсифікації, що зазначається у методичних рекомендаціях з підготовки та написання кваліфікаційних робіт. На сторінці відділу моніторингу якості освіти УНУС представлено кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти минулих років (<https://bit.ly/3uhd3Rj>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу та Положенням про академічну успішність. Прозорість, чіткість та зрозумілість критеріїв оцінювання досягається тим, що на першому занятті з дисципліни до студентів доводяться критерії оцінювання, які додатково представлені силабусі (<https://bit.ly/3F266sk>). Зазначені терміни ознайомлення студентів із критеріями оцінювання були підтверджені в ході онлайн-зустрічей із здобувачами вищої освіти, які навчаються за даною ОП. Порядок повторного проходження контрольних заходів урегульовано Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському НУС (<https://bit.ly/3leqJZn>) та Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС (<https://bit.ly/2WLDgBV>). Відповідно до цих положень врегульовується порядок повторного проходження контрольних заходів. Студентам, які одержали під час сесії/семестрового контролю незадовільні оцінки «FX», дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру у терміни, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік. У разі отримання студентом за рейтинговим показником оцінки «F», він повинен пройти повторний курс вивчення цієї дисципліни впродовж наступного семестру (навчального року) за графіком, встановленим деканатом. Бали, отримані студентом при вивченні дисципліни у попередній період, анулюються. Випадки отримання студентом за рейтинговим показником оцінки «F» за ОП "Облік і оподаткування" – відсутні. Апеляція результатів підсумкового контролю знань студентів є складовою організаційного забезпечення освітнього процесу. Процедуру оскарження результатів контрольних заходів в Уманському НУС урегульовано: Положенням про академічну успішність в Уманському НУС (<https://bit.ly/3obY9eh>); Положенням про апеляцію здобувачів вищої освіти оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю в УНУС (<https://bit.ly/3zR34mS>). Апеляція повинна бути обґрунтованою і подається особисто вступником у вигляді заяви на ім'я голови Апеляційної комісії тільки у письмовій формі. Апеляції розглядає апеляційна комісія. Слід відзначити, що за час дії ОП "Облік і оподаткування" здобувачі вищої освіти не ініціювали процедуру оскарження результатів контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Для забезпечення об'єктивності та неупередженості екзаменаторів в УНУС розроблено Положення про академічну успішність (<https://bit.ly/3obY9eh>) та Антикорупційну програму (<https://bit.ly/3CNIpSA>), існує уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції. Позитивно оцінюється те, що в ЗВО існують чіткі стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, які окреслені у наступних документах: 1) Кодекс академічної доброчесності Уманського НУС (<https://bit.ly/3kOhekH>); 2) Антикорупційна програма Уманського НУС (<https://bit.ly/3CNIpSA>); 3) Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС (<https://bit.ly/3AR8r78>). В УНУС для протидії порушенням академічної доброчесності використовується спеціалізоване програмне забезпечення для виявлення плагіату при перевірці кваліфікаційних робіт (програма «Антиплагіат Unplag.com»). Здобувачі вищої освіти на ОП подають на рецензування виконану

кваліфікаційну роботу під час якої перевіряється оригінальність роботи. Результати перевірки роботи на плагіат оформлюються у вигляді відповідного висновку відповідальним за перевірку на плагіат (за допомогою встановлених програмних засобів з формуванням регламентованого документу перевірки). Якщо результати перевірки є незадовільними, робота повертається автору для переробки. За умов позитивного результату перевірки робота допускається до захисту. Слід відзначити, що у ЗВО чітко не встановлено відсоток плагіату, за наявності якого автор кваліфікаційної роботи порушує академічну доброчесність (такі рішення покладаються на випускову кафедру і приймаються індивідуально). Інші види наукових робіт студентів перевіряються на унікальність за бажанням. В ході онлайн-зустрічей зі студентами підтверджено володіння інформацією щодо трактування поняття "академічна доброчесність", порядок перевірки свого наукового доробку на наявність плагіату.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Форми контрольних заходів є прозорими та зрозумілими. Процедура проведення контрольних заходів в УНУС регламентується системою чітких і сучасних розпорядчих документів. 2. В УНУС розроблено ґрунтовну базу щодо урегулювання освітнього процесу, стандартів та процедур дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендується посилити рівень забезпечення об'єктивності викладачів при проведенні контрольних заходів. З метою підвищення рівня об'єктивності підсумкового контролю доцільно апробувати використання автоматизованих програм тестування (особливо для очної форми навчання). Відсутня практика перевірки курсових робіт здобувачів вищої освіти на доброчесність, тому вважається за доцільне впровадити відповідні механізми в організацію освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

В цілому ОП відповідає критерію 5, виокремлено чіткі контрольні заходи, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, окреслено політику та визначено процедури дотримання академічної доброчесності. При цьому не врегульовано відсоток унікальності тексту кваліфікаційних робіт для даної ОП, відсутня практика врахування думок різних стейкхолдерів (як роботодавців, так і НПП і випускників). Застосування цілісного підходу в оцінюванні наявних практик дозволяє обґрунтувати, що контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність за ОП в цілому відповідають Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На ОП викладають 3 доктори наук та 6 кандидатів наук, серед яких 2-а доктори мають науковий ступінь за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності), 5 к.е.н. та 1 к.філол.н. (для викладання ОК 2. Основи наукової комунікації іноземними мовами). Майже всі представники НПП, які викладають на ОП, мають базову вищу освіту за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (7 осіб), а також є членами Громадської організації «Федерація аудиторів, бухгалтерів та фінансистів АПК України». Публікації викладачів відповідають предметній області спеціальності, змісту та цілям ОП та тим ОК, які вони викладають на ОП. Публікації здебільшого сфокусовані на тематиці обліково-аналітичного забезпечення управління та розвитку системи бухгалтерського обліку на аграрних підприємствах, представлені у фахових виданнях України категорії Б та міжнародних наукових виданнях, які включені у наукометричні бази Scopus та WOS. Стаж їх педагогічної роботи коливається у межах від 7 (викладач за ОК 11. Фінансовий аналіз) до 38 років (викладач за ОК 7. Облік і звітність за міжнародними стандартами).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Порядок конкурсного відбору викладачів у ЗВО визначений у Положенні про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП (<https://bit.ly/zidOWya>). У ЗВО розроблена рейтингова системи оцінювання діяльності НПП <http://surl.li/flsh>, в рамках якої здійснюється оцінювання здобутків та результатів діяльності викладачів за відповідний період, на основі чого викладачі можуть отримувати додаткові премії за особливу результативність. Під час конкурсного добору перевіряється відповідність претендентів основним кваліфікаційним вимогам (ЗУ «Про вищу освіту», Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності», відповідність їх праць та інших результатів професійної діяльності тим ОК, які вони викладають, що обговорюється на засіданнях кафедри та вченій раді ЗВО. Зустріч з НПП, керівництвом та начальником відділу кадрів підтвердила прозорість даного процесу та його спрямованість на набір НПП, які забезпечують якісне викладання ОК за ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Взаємодія з роботодавцями під час реалізації освітнього процесу за ОП підтвердилась на зустрічах ЕГ з роботодавцями. ЕГ отримала від ЗВО додаткові підтвердження такої співпраці: Договори про ведення спільної навчально-виробничої діяльності з ТОВ «Безпечна», ТОВ «Бен Агро», ТОВ «Кишенці фруктс», ТОВ «Марійка». Велика кількість аграрних підприємств надає місця для проходження виробничої практики здобувачам, що підтверджується Наказом про відрядження студентів 1-го курсу факультету економіки і підприємництва ОР «Магістр» на виробничу практику на період з 31.05.2021 р. по 23.07.2021 р., в якому міститься перелік різноманітних підприємств аграрної сфери. На зустрічі з роботодавцями ЕГ отримала свідчення про тісну співпрацю та задоволеність цією співпрацею від представників Департаменту аграрного розвитку Міністерства аграрної політики та продовольства України, КСП «Родниківка», ТОВ «Об'єднана сільськогосподарська компанія», ФГ «Зосим», агентство нерухомості «Ключі», ТОВ «Пуск», ПП «Голд Агро Петрелеум». На сайті ЗВО розміщений перелік баз практик, які пропонуються для здобувачів під час проходження виробничої практики (<https://bit.ly/3kM1ONN>) та спостерігаються регулярні публікації інформації щодо залучення роботодавців до організації ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО активно залучає професіоналів-практиків та представників роботодавців до проведення аудиторних занять. Під час акредитації ЕГ отримала свідчення про практику виїзних занять на підприємства, 10 грудня 2020 року студентам спеціальності «Облік і оподаткування» Уманського НУС було проведено виїзне практичне заняття з дисципліни «Облікова політика підприємства» на базі товариства з обмеженою відповідальністю «Янга» [<https://bit.ly/3ogf1R5>]. 11 грудня 2020 року на кафедрі обліку і оподаткування відбулась зустріч із практикуючим бухгалтером у рамках проведення лабораторного заняття з дисципліни «Фінансовий облік» із залученим фахівцем за темою «Облік розрахунків за виплатами працівникам». Активне залучення також підтверджується практикою проведення круглих столів - 10 листопада 2020 року на кафедрі обліку і оподаткування відбувся on-line круглий стіл «Професія бухгалтера: виклики сьогодення» при науковій лабораторії «Інформаційні технології в обліку і аудиту».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через реалізацію плану підвищення кваліфікації НПП та співпрацю з Громадською організацією «Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України», з Всеукраїнською ГО «Спілка автоматизаторів бізнесу». ЕГ отримала від ЗВО численні сертифікати про підвищення кваліфікації, серед яких: 1. Свідоцтва про підвищення кваліфікації Кучеренко Т. Є., Іванової Н. А., Мельник Л. Ю., Михайловина С. О. у КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» (59 годин). 2. Сертифікати викладачів кафедри обліку і оподаткування про проходження теоретично-практичного курсу по роботі з комп'ютерною програмою «М.Е.Дос» (150 годин). 3. Сертифікат гаранта ОП Мельник Л. Ю. про участь у міжнародному стажуванні за напрямом «Економіка», Болгарія (180 годин). 4. Сертифікат Іванової Н. А. про участь у міжнародному стажуванні «Інновації в науці та освіті» (108 годин). 5. Свідоцтво про підвищення кваліфікації Барабаш Л. В. від Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» (150 годин); Сертифікат Барабаш Л. В. про проходження Міжнародного наукового та педагогічного стажування, Україна-Узбекистан-Латвія (180 годин). 6. Сертифікат Поліщук О. М. про проходження науково-педагогічного стажування на тему «Інноваційні освітні технології: Європейський досвід та його впровадження у підготовку фахівців з економіки та управління» (150 годин). ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів також через залучення у програми і міжнародні конкурси науково-дослідних проєктів [<https://bit.ly/3kOhLTJ>].

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО розроблені системні заходи стимулювання розвитку викладацької майстерності, зокрема система рейтингової оцінки діяльності НПП, за результатами якої здійснюється преміювання тих викладачів, які отримали значні здобутки за звітний період. Також передбачена щорічна грошова винагорода за сумлінну працю та зразкове виконання своїх обов'язків. Ректор ЗВО та НПП підтвердили, що викладачі отримують грошову премію за публікації наукових статей у наукометричних базах Scopus та WOS, за видання монографій. Викладачі зазначили, що задоволені рівнем оплати праці та матеріальними і моральними видами заохочень. З метою розвитку викладацької майстерності викладачів ЗВО залучають до участі у програмах міжнародного наукового та педагогічного стажування з питань інновацій в освіті, до участі у круглих столах із залученням практиків, до ведення спільної навчально-виробничої діяльності з аграрними підприємствами, що дає змогу підвищити кваліфікаційний рівень НПП, покращити рівень викладацької майстерності та актуалізувати знання у предметній сфері спеціальності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ЕГ відмічає потужний кадровий склад за ОП, який характеризується високим рівнем професіоналізму викладачів та відповідності їх кваліфікації змісту ОП та предметній області спеціальності 071 "Облік і оподаткування". Безперечною перевагою є підтримка з боку ЗВО професійного розвитку викладачів та стимулювання процесу підвищення викладацької майстерності через систему рейтингової оцінки результатів роботи НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендації: на думку ЕГ доречно було б залучати викладачів до Міжнародних програм професійної сертифікації бухгалтерів та аудиторів (CAP/CPA чи інші), що дасть змогу актуалізувати зміст ОП та інтегрувати отримані викладачами знання у навчальний процес та зміст дисциплін відповідно до Міжнародних вимог до кваліфікації професійних бухгалтерів та аудиторів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 6.1-6.6: академічна професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП в цілому забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання; ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, стимулює розвиток викладацької майстерності; співпрацює з громадськими та професійними організаціями в питанні підвищення кваліфікації НПП; іноді запрошує роботодавців та професіоналів практиків, експертів до аудиторних занять. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, врахування контексту та позицій стейкхолдерів, наявністю підходу, орієнтованого на вдосконалення та професійний розвиток, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми експертна група вважає можливим стверджувати про наявність відповідності освітньої програми критерію 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На офіційному сайті УНУС у розділі "Публічна інформація" оприлюднено кошториси, інформацію про вартість освітніх послуг. Спілкування зі стейкхолдерами, огляд матеріально-технічної бази на зустрічі, а також надіслані ЗВО у системі обміну документами відео, дозволяють зробити висновок про загалом достатність наявного фінансового і матеріально-технічного забезпечення для досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОП «Облік і оподаткування». Уманський національний університет садівництва має у своєму розпорядженні 67 будівель загальною площею 61 411,4 м². У розпорядженні кафедри Обліку та оподаткування знаходяться приміщення загальною площею 511 м², з них навчальних приміщень – 7 аудиторій площею 391 м² та наукова лабораторія – 72 м². Дві комп'ютерні аудиторії обладнано за сприяння фонду Бориса Колеснікова кондиціонером, по 15 комп'ютерів з процесорами Intel Core i-3 8-го покоління, одна має інтерактивний дисплей. Три аудиторії кафедри обладнані

мультимедійними проекторами, лабораторія інформаційних технологій має комп'ютери. Для реалізації ОП залучено комп'ютерне обладнання, на яке встановлено ліцензійне програмне забезпечення: операційна система MS Windows 10 Pro, пакет MS Office Pro Plus, а також спеціалізоване фахове програмне забезпечення: 1С Підприємство 8, М.Е.Дос, як альтернатива програмі 1С Підприємство, використовується ВАС Бухгалтерія (серед додатково наданих документів знаходяться підтверджуючі використання ліцензій). Для забезпечення автоматизації управління університетом в єдиному інформаційному просторі, УНУС впровадив «Автоматизовану систему управління навчальним закладом». Зокрема, здобувачі можуть бачити свій розклад занять з посиланнями на зустрічі (у випадку проведення навчання у дистанційній формі), робити вибір варіативних дисциплін (програма видає список усіх вибіркових дисциплін і, за необхідності, можна подивитися їх опис). Окрім того, система має мобільний додаток. Бібліотека складається з із 4-х спеціалізованих читальних залів та 4-х абонементів, має електронний каталог, який наповнюється з 2003 року. Для реалізації ОП «Облік і оподаткування» бібліотека УНУС передплачує 9 спеціалізованих періодичних видань, у тому числі газету «Все про бухгалтерський облік», міжнародний науково-виробничий журнал «Економіка АПК» та інші (повний перелік надано університетом через систему обміну документами). На момент проведення акредитації підписано договори про безкоштовну передплату ScienceDirect, Scopus, Web of Science. Окрім того, незалежно від бібліотеки кафедру Обліку та оподаткування передплачується газета «Все про бухгалтерський облік».

2. Зклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення зустрічей зі здобувачами, студентським самоврядуванням, НПП та працівниками структурних підрозділів, ЕГ отримала змогу встановити, що УНУС забезпечує всіх учасників освітнього процесу безоплатним доступом до необхідної для їх освітньої діяльності інфраструктури та інформаційних ресурсів. Зокрема, бібліотека надає доступ до електронного каталогу, бібліографічних оглядів, репозитарію, власне літературної бібліотеки (як наукової та навчальної, так і художньої). Також здобувачі та викладачі мають можливість послуговуватися міжнародними наукометричними базами даних ScienceDirect, Scopus, Web of Science з будь-якої точки місцезнаходження без прив'язки до локальної мережі ЗВО. Окрім того, університетом було придбано програму автоматизації створення бібліографічного опису. УНУС має розміщений на сайті бібліотеки репозитарій (<https://bit.ly/3kNqNjU>), однак при аналізі його змісту ЕГ дійшла висновку, що його оновлення майже не проводиться. На зустрічі з фокус-групами було з'ясовано, що наповнення репозитарію здійснюється викладачами самостійно, та у зв'язку з впровадженням дистанційного навчання минулого року, основна зосередження уваги було приділено прискореному наповненню методичними рекомендаціями та іншими матеріалами системи дистанційного навчання Moodle. Кваліфікаційні роботи оприлюднюються в окремому розділі «Дипломні роботи» сайту Відділу моніторингу якості освіти УНУС (<https://bit.ly/3uhd3Rj>). У відомостях самооцінювання зазначено наявність безоплатного доступу до мережі Інтернет як в аудиторіях, так і за межами. Проте під час огляду матеріально-технічної бази у режимі реального часу, експертами були зафіксовані перебої з доступом до мережі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Ознайомлення з матеріально-технічною базою шляхом онлайн відеотрансляції на зустрічі та перегляду відеороликів дає підстави для висновку про безпечність освітнього середовища для здобувачів та НПП. Проводяться інструктажі з техніки безпеки, пожежної безпеки та охорони праці. УНУС дотримується правил протипожежної безпеки: на стінах розміщені плани евакуації та наліпки з напрямком руху до виходу, на кожному поверсі встановлені протипожежні щитки з гідрантами та вогнегасниками, протипожежні датчики диму. В умовах загальносвітової ситуації з корона вірусною інфекцією, значна увага має приділятися дотриманню протиепідеміологічних правил. У процесі огляду матеріально-технічної бази та зустрічей з учасниками освітнього процесу, ЕГ дійшла висновку, що ЗВО має серйозний підхід до цієї проблеми. На вході до всіх приміщень розміщена інформація про COVID-19, способи захиститися від нього, повідомлення про обов'язкове носіння захисних масок, а також спеціальний смітник для використаних ЗІЗ. Під час загострення епідеміологічної ситуації, в УНУС обладнував пропускні пункти у кожному корпусі, назначав відповідальну особу, яка вимірювала температуру всіх відвідувачів і журнал реєстрації та фіксування фактів підвищеної температури, уникав проведення масових заходів. Наразі ЗВО продовжує за можливості проводити заходити на відкритому повітрі. Щовівторка куратори організують виховні години, на яких повідомляє про актуальну ситуацію в Україні та місті. Крім того, проводяться заходи з безпеки, на які залучаються зовнішні представники, наприклад лікарі. Під час зустрічей, стейкхолдерами було зазначено, що в УНУС проводиться анкетування здобувачів де, серед іншого, є питання стосовно рівня їхньої задоволеності. Діє психологічна служба «Довіра», до якої може безкоштовно та конфіденційно звернутися за допомогою будь-хто. Представниця служби зазначила, що найчастіше здобувачі звертаються з проблемами міжособистісних відносин. Працює снаторій-профілакторій «Юність» (<https://bit.ly/3Fo5OCg>). УНУС надає можливість здобувачам реалізуватися не лише в освітньо-науковому плані, а й у творчій діяльності, зокрема діє Центр культури та виховання, до складу якого входить 15 різноманітних творчих колективів, Народний університет культури, клуб веселих і кмітливих тощо. Значна увага також приділяється питанням популяризації спорту та здорового образу життя, зокрема щовересня проводяться факультетські Дні здоров'я (<https://bit.ly/3m22AFT>, <https://bit.ly/3oaxVc9>), участі у велопробігах та спортивних змаганнях (<https://bit.ly/3ocGPFQ>, <https://bit.ly/2XVR8mx>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ мала змогу переконатися на зустрічах зі здобувачами, студентським самоврядуванням та НПП у наданні університетом освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. Освітня та організаційна підтримка в УНУС реалізується завдяки відкритому доступу для здобувачів до повної освітньої інформації, їх комунікації з викладачами та адміністрацією. Стейкхолдери зазначили, що більшість питань, які виникають в освітньому процесі, вирішуються шляхом звернення до куратора, але взаємодія з іншими представниками ЗВО також проходить у доброзичливій атмосфері та без перепон. Особливої уваги заслуговує впровадження університетом «Автоматизованої системи управління навчальним закладом» для забезпечення автоматизації управління університетом в єдиному інформаційному просторі. Зокрема, здобувачі можуть бачити свій розклад занять з посиланнями на зустрічі (у випадку проведення навчання у дистанційній формі), робити вибір варіативних дисциплін (програма видає список усіх вибіркових дисциплін і, за необхідності, можна подивитися їх опис). Окрім того, система має мобільний додаток. Однозначною перевагою також є впровадження спеціального технічного рішення – HelpСистеми для реєстрації, швидкого реагування та вирішення технічних проблем, надання підтримки, консультування здобувачів та викладачів з питань дистанційного навчання. Консультативна і соціальна підтримка забезпечується шляхом створення Центру професійно-кар'єрної орієнтації та доуніверситетської підготовки, організації ярмарок вакансій, круглих столів для обміну інформацією з питань подальшого працевлаштування молодих спеціалістів. Ефективність таких заходів демонструє факт працевлаштування 23 з 28 минулорічних випускників ОП. Відслідковування кар'єрного шляху відбувається завдяки Асоціації випускників, збори якої відбуваються щорічно в останню суботу червня, а також особистим спілкуванням випускників з кафедрою, що було підтверджено самими випускниками. На додачу до цього, в ЗВО здійснюється психологічна підтримка службою «Довіра», яка окрім індивідуальних консультацій проводить заходи з психологічної просвіти, підвищення психологічної стресостійкості, діагностику здобувачів на психологічну атмосферу в групі, тренінги для викладачів та інших бажаючих щодо профілактики вигорання, застосування софт-скіле в роботі, тощо.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В УНУС діє Порядок супроводу особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам студентства (<https://bit.ly/39LKWAh>), відповідно до якого, за погодженням Ради студентського самоврядування, деканат визначає групу потребуючих супроводу осіб. Такі особи мають бути поселені виключно на перших поверхах гуртожитку, а розклад занять розробляється з урахуванням максимального забезпечення проведення занять на перших поверхах. Адміністрація УНУС розміщується на перших поверхах, з метою спрощення можливості звернення до них маломобільних груп. Хоча наразі на ОП такі особи не навчаються, при огляді матеріально-технічного забезпечення, ЕГ переконалася в тому, що ЗВО значну увагу приділяє питанням пристосованості освітнього середовища для осіб з особливими освітніми потребами. Так, обладнані пандусами корпуси, спортивний комплекс і навчально-культурний центр, куплено спеціальний підйомник для маломобільних осіб. На вході та виході, сходах, дверях туалетів та аудиторій є таблички з шрифтом Брайля. Також ведеться робота по наповненню бібліотеки аудіоверсіями книг. Окрім пристосування ЗВО для маломобільних груп, університет працює в напрямку врахування інтересів інших категорій осіб з особливими освітніми потребами. Так, для військовослужбовців, ветеранів АТО/ООС та членів їх сімей є можливість взяти участь у проєкті Норвегія-Україна, направленому на психологічну адаптацію (<https://bit.ly/3ozQF56>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Для регламентування політики щодо конфліктних ситуацій, проявів дискримінації, корупції, у ЗВО діє Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації (<https://bit.ly/3uhNIqx>), Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (<https://bit.ly/3kNob2p>), Антикорупційна програма (<https://bit.ly/3CNIpSA>). Створено комісію з питань протидії булінгу (<https://bit.ly/3oe68ra>). Встановлені правила є чіткими та зрозумілими, однак, студенти, представники студентського самоврядування, викладачі та адміністрація зазначають, що у процесі навчання та викладання за ОП «Облік і оподаткування» випадків конфліктних ситуацій не було, тому можливість перевірити реалізацію політики відсутня. При цьому, усі учасники освітнього процесу на зустрічах наголошували, що в основна увага приділена попередженню виникнення таких ситуацій, вирішенню їх на початку зародження, уникаючи загострення. Для цього проводяться опитування здобувачів. У випадку необхідності, здобувач може звернутися до психологічної служби «Довіра», студентського самоврядування, куратора групи. Крім того, діють «Антикорупційна лінія» та «Скринька довіри», через які можна анонімно повідомити про випадки корупції, дискримінації тощо. Адміністрація УНУС та куратори груп проводять роз'яснення студентам щодо алгоритму дій при випадках дискримінації, приниження з боку працівників ЗВО, зловживань та проявів корупції.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Однозначно сильною стороною ОП «Облік і оподаткування» УНУС є використання широкого переліку спеціалізованого ПЗ та пошук нових технічних рішень, що дозволяє підтримувати конкурентоспроможність здобувачів на сучасному ринку праці. Позитивною практикою ЕГ вважає діджиталізацію організаційної, інформаційної підтримки здобувачів та управління ЗВО, зокрема використання Автоматизованої системи управління навчальним закладом та програми HelpСистема. Вагомим плюсом також є надання великого значення інклюзивності, активна робота по пристосуванню освітнього середовища не тільки для маломобільних осіб шляхом облаштування корпусів та гуртожитків пандусами, а й використання табличок зі шрифтом Брайля, робота над використанням аудіоверсій книг.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Зважаючи на значні проблеми зі зв'язком, які виникли при проведенні огляду матеріально-технічного забезпечення, ЕГ рекомендує розглянути можливість розширення покриття Інтернетом, у тому числі Wi-Fi мережею, що дозволить усім учасникам освітнього процесу без перешкод отримувати доступ до необхідної інформації.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Враховуючи все вищенаведене, можна стверджувати про повну відповідність ОП «Облік і оподаткування» підкритеріям 7.1 (наявні матеріально-технічні ресурси є більш ніж достатніми для реалізації ОП та постійно оновлюються), 7.3 (освітнє середовище є безпечним, а потреби здобувачів враховуються), 7.4 (УНУС проводить ґрунтовну роботу у напрямку освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів), 7.5 (ЗВО пристосовує освітнє середовище для осіб з особливими освітніми потребами), 7.6 (політика щодо конфліктних ситуацій, проявів дискримінації та сексуальних домагань є чіткою, хоча практики застосування її не було) та загалом відповідність критерію 7.2 з несуттєвими недоліками (доступ до ресурсів є безплатним для здобувачів та викладачів, перелік інформаційних є значним, доступ до них здійснюється на безоплатній основі, однак ЕГ рекомендує розглянути можливість збільшення покриття Wi-Fi). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволяє встановити, що освітня діяльність за ОП «Облік і оподаткування» та наявні практики загалом відповідають Критерію 7 з присутністю недоліків, які не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Досліджувана ОП «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти розроблена відповідно до Положення "Про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС" та Положення «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС». Система внутрішнього забезпечення якості освіти в УНУС передбачає щорічний моніторинг і періодичне оновлення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. Моніторинг проводиться робочою групою забезпечення ОП із обов'язковим залученням стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти через анкетування, інтерв'ювання, в т. ч. здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду, досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення їх якості. Перегляд ОП з метою вдосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Встановлено, що ОП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. Підставою для оновлення ОП можуть бути: ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або представника групи забезпечення якості освіти і/або НПП, які її реалізують; результати оцінювання якості; об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми. Аналіз витягів протоколів робочих груп (одержано на запит ЕГ в системі обміну документами) підтверджує, що перегляд ОП «Облік і оподаткування» у 2021 році був проведений робочою групою забезпечення ОП (Кучеренко Т.Є., професор кафедри обліку і оподаткування, Мельник Л.Ю., завідувач кафедри обліку і оподаткування, Іванова Н.А., доцент кафедри обліку і оподаткування, Михайловина С.О., доцент кафедри

обліку і оподаткування) із залученням стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти. Внаслідок перегляду ОП було включено в наступні освітні компоненти: “Адміністрування податків”, “Фінансовий аналіз” (протокол засідання робочої групи № 1 від 10.11.2020 р.); розширено перелік вибіркового компоненту. Пропозиції академічної спільноти здебільшого стосувалися змісту дисциплін: “Управлінські інформаційні системи в обліку і оподаткування”, “Податковий менеджмент”; Жук В.М. наголосив на необхідності вивчення дисципліни “Міжнародні стандарти аудиту і контролю”. Випускники ЗВО акцентували увагу на необхідності розширення знань здобувачів щодо користування програмними продуктами для бухгалтерського обліку.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В ході моніторингу оцінювання якості освітнього процесу відповідно до Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми щорічно проводиться анкетування студентів щодо оцінювання ОП (пункт 25, <https://bit.ly/ztVzS9i>). Здобувачі вищої освіти включені до проектних груп з розробки, моніторингу та перегляду ОП, надають свої пропозиції щодо її оновлення та модернізації, а також є членами Вченої ради факультету економіки і підприємництва та університету, на якій вона затверджується. Під час моніторингу якості освіти відділом моніторингу якості освіти УНУС відбувається збір даних за допомогою online анкетування за зазначеними позиціями з коментарями. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до навчально-методичної ради УНУС. Формуючи досліджувану ОП робоча група врахувала побажання і очікування випускників ОП, висловлені ними під час online круглого столу «Професія бухгалтера: виклики сьогодення» (10 листопада 2020 р.), під час обговорення проєкту ОП на сторінці відділу моніторингу якості освіти УНУС (<https://bit.ly/3AnVQbh>). Зокрема, здобувачі вищої освіти внесли пропозицію щодо більш широкого застосування інноваційних методів навчання, а саме: бінарних лекцій, виїзних занять та презентацій. Моніторинг думки здобувачів виявив потребу в збільшенні кількості дисциплін, пов'язаних з оподаткуванням (протокол № 1 засідання робочої групи 10.11.2020 року). За результатами онлайн-зустрічей зі здобувачами вищої освіти слід відзначити, що більшого залучення до цього процесу потребує студентське самоврядування, а саме сектор забезпечення якості освіти ради студентського самоврядування факультету економіки і підприємництва УНУС.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В УНУС присутня практика залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП, що підтверджується наявністю рецензій-відгуків зовнішніх стейкхолдерів на досліджувану освітню програму та результатами зустрічі з роботодавцями. Адміністрацією УНУС раз на рік організуються Ярмарки вакансій (<https://bit.ly/2ZJnSRf>), де, за допомогою анкетування, здійснюється моніторинг якості освіти випускників та готовності до співпраці роботодавців. На базі кафедри обліку і оподаткування організуються круглі столи з метою обговорення ОП (зокрема, круглий стіл «Освітні програми – стан та перспективи», 19 грудня 2019 р.; круглий стіл «Професія бухгалтера: виклики сьогодення» при науковій лабораторії «Інформаційні технології в обліку і аудиту», online, 10 листопада 2020 р.; науково-практичний семінар «Актуальні питання реформування бухгалтерського обліку підприємств, установ та організацій» on-line, 4 лютого 2021 р.). За результатами проведення таких круглих столів головний бухгалтер ТОВ «Об'єднана сільськогосподарська компанія» Стригун В.В. запропонувала об'єднати дисципліни "Облік за міжнародними стандартами" і "Звітність за міжнародними стандартами" в одну дисципліну "Облік і звітність за міжнародними стандартами" (протокол засідання робочої групи № 1 від 10.11.2020 р.), Василенко О.В., заступник начальника фінансово-економічного відділу Управління праці та соціального захисту населення м. Умань, запропонувала включити до обов'язкових компонентів ОП дисципліну "Фінансовий аналіз" (протокол № 1 засідання робочої групи 10.11.2020 року). Роботодавці оцінили ОП «Облік і оподаткування» позитивно, що підтверджено в ході онлайн-зустрічей ЕГ.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В УНУС налагоджені ефективні процедури збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників (громадська організація «Асоціація випускників та друзів Уманського НУС», щорічні зустрічі випускників в останню суботу червня місяця, під час якої систематизується інформація про якість ОП та пропозиції щодо їх удосконалення, ведення бази відгуків випускників на кафедрі обліку і оподаткування). На сайті УНУС створено електронний інформаційний ресурс «УНУС очима випускників» (<https://bit.ly/2XYejgk>), де, за допомогою анкетування, узагальнюється інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій їх працевлаштування. Декларується, що пропозиції випускників враховуються під час розробки варіативної частини ОП та уточнення вимог до компетентностей випускника.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В ході аналізу даного підкритерію ЕГ було встановлено, що процедури щодо забезпечення якості реалізації, контролю та моніторингу внутрішніх показників освітньої діяльності за ОП "Облік і оподаткування" здійснюються: на рівні кафедри обліку і оподаткування – у вигляді контролю діяльності НПП, заслуховування, обговорення та прийняття рішень на засіданнях кафедри; на рівні факультету економіки і підприємництва – у вигляді контролю діяльності кафедри, заслуховування, обговорення питань та прийняття рішень на засіданні вченої ради факультету щодо затвердження основних нормативних документів з реалізації ОП; на рівні університету – моніторинг щодо виконання прийнятих рішень проводить Відділ моніторингу якості освіти. Під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП «Облік і оподаткування» за період її реалізації було виявлено такі недоліки: необхідність оптимізації співвідношення лекційних та практичних, лабораторних годин для професійно-орієнтованих дисциплін; недостатньо врегульоване питання академічної мобільності студентів. З метою усунення недоліків було вирішено перерозподілити години дисциплін: "Основи наукової комунікації іноземними мовами", "Бухгалтерський облік в управлінні суб'єктами господарювання", "Управлінські інформаційні системи в обліку і оподаткуванні", "Податковий менеджмент на підприємствах аграрної сфери", а також було заключено угоду про співпрацю з Полтавською державною аграрною академією з метою інтенсифікації академічної мобільності студентів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОП є первинною, відповідно, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОП, немає. Водночас за результатами проведених акредитацій в УНУС було враховано наступні рекомендації з удосконалення освітніх програм: розширено й актуалізовано інформаційне наповнення сайту кафедри обліку і оподаткування щодо представлення інформації про освітні програми, навчання і викладання за ними; розширено практику залучення базових роботодавців та інших стейкхолдерів освітніх програм як партнерів до участі в організації забезпечення і підвищенні якості освітнього процесу та формуванні, перегляду й удосконаленні освітніх програм; налагоджено співпрацю з науково-освітніми закладами, які здійснюють підготовку фахівців та здійснюють наукові дослідження у фаховому напрямі (Державний біотехнологічний університет, Полтавська державна аграрна академія, Білоцерківський національний аграрний університет). За результатами акредитаційної експертизи ОП «Облік і оподаткування» початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти враховано наступні зауваження: силябуси дисциплін доповнено детальними критеріями оцінювання конкретних видів робіт, до роботи екзаменаційних комісій в грудні 2021 року заплановано залучити фахівців-практиків в сфері обліку і оподаткування, запроваджено online обговорення проектів ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Висновки щодо даного підкритерію ґрунтуються в значній мірі на аналізі попередніх підкритеріїв, зважаючи на те, що сформована культура якості ЗВО сприяє безперервному розвитку ОП та є запорукою результативного освітнього процесу здобувачів вищої освіти. За результатами аналізу відомості самооцінювання, вивчення сайту УНУС, дослідження його нормативних документів щодо якості освіти, результатів онлайн-зустрічей ЕГ було зроблено висновок, що підрозділи університету, покликані забезпечувати якість вищої освіти, працюють злагоджено та ефективно. Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП на етапах розроблення, моніторингу та періодичного перегляду та оновлення ОП. На засіданнях кафедри обліку і оподаткування та Вчених рад підрозділів розглядаються питання якості ОП та процедур їх забезпечення. Систематично проводиться робота щодо ознайомлення учасників академічної спільноти з новими тенденціями у цьому напрямку. Зокрема, НПП кафедри обліку і оподаткування долучився до вебінару «Акредитація: як підготуватися та уникнути помилок?», «Вебінар для гарантів освітніх програм». Слід відзначити, що науково-педагогічний колектив кафедри поєднує викладачів різного віку з різним стажем роботи, різного рівня компетентності, що сприяє створенню традицій кафедри та обміну професійним досвідом між його членами. Згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС загальне керівництво системи внутрішнього забезпечення якості в УНУС здійснює перший проректор. Основним підрозділом щодо забезпечення якості освіти є Відділ моніторингу якості освіти. Центр професійно-кар'єрної орієнтації та доуніверситетської підготовки координує роботу з майбутніми здобувачами вищої освіти та випускниками, сприяє працевлаштуванню студентів і забезпечує вчасне реагування на отриману інформацію щодо якості ОП. Розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти здійснюється за такою ієрархією: здобувачі вищої освіти; гарант ОП; кафедри; факультет; адміністрація. Починаючи з першого рівня відбувається набуття компетентностей, що дозволяє реалізувати програмні результати навчання. Кафедрою обліку і оподаткування (гарантом, НПП) забезпечується матеріально-технічна та навчально-методична складова освітнього процесу. Керівництвом факультету економіки і підприємництва забезпечуються всі етапи освітнього процесу від профорієнтації до атестації випускників.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Наявність чіткої загальноуніверситетської політики, процедур і правил щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (розроблено Положення "Про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС" та Положення «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС», функціонує відділ моніторингу якості освіти). 2. Наявність практики залучення роботодавців та академічної спільноти до забезпечення якості ОП (участь у круглих столах, засіданнях робочих груп перегляду ОП "Облік і оподаткування"). 3. Налагоджені ефективні процедури збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників (громадська організація «Асоціація випускників та друзів Уманського НУС», щорічні зустрічі випускників, електронний інформаційний ресурс «УНУС очима випускників», ведення бази відгуків випускників кафедри обліку і оподаткування).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

За результатами онлайн-зустрічей ЕГ прийшла до висновку, що не всі роботодавці мають практику працевлаштування випускників даної ОП, тому варто посилити співпрацю з роботодавцями з метою отримання зворотного зв'язку щодо якості підготовки здобувачів вищої освіти. Рекомендується розширити коло роботодавців для обговорення та перегляду ОП, приділяти більше уваги отриманню зворотного зв'язку від здобувачів освіти щодо змісту ОК.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма "Облік і оподаткування" має високий рівень узгодженості за підкритеріями 8.1 (процедури розроблення, моніторингу та періодичного перегляду ОП є чіткими та прозорими), 8.4 (налагоджені ефективні процедури збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників), 8.5 (в УНУС створено ефективну систему забезпечення якості вищої освіти, яка дозволяє вчасно реагувати на недоліки ОП), 8.7 (за результатами експертизи можна підтвердити постійний розвиток досліджуваної ОП та освітньої діяльності за даною програмою). Застосування цілісного підходу в оцінюванні наявних практик та їх змісту дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП "Облік і оподаткування" другого рівня вищої освіти в цілому відповідає Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті УНУС є розділ "Нормативна база" (<https://bit.ly/3EdedSm>), де у відкритому доступі кожен бажаючий може ознайомитися в тому числі з документами, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. ЕГ вважає доцільним відмітити зручну структуру розділу: він поділений на підрозділи типом документів (так, документи, які регулюють освітній процес, згруповані разом в окремому підрозділі "Освітній процес", документи які регулюють проведення наукової роботи - в підрозділі "Науково робота" і так далі), що значно спрощує пошук необхідної інформації для зацікавлених осіб. Основними документами, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є Статут УНУС (<https://bit.ly/3E9mCX9>), Положення про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://bit.ly/3leqJZn>), Положення про студентське самоврядування УНУС (<https://bit.ly/3lffQsq>), Правила внутрішнього розпорядку УНУС (<https://bit.ly/2Xkcev9>) та інші. На зустрічі з стейкхолдерами було підтвердження, що у перший день навчання здобувачів ознайомлюють з основними документами та їх розміщенням на сайті. Правила і процедури, якими регулюються права та обов'язки учасників освітнього процесу, визначено чітко, вони є доступними та зрозумілими. ЗВО проводить загальноуніверситетське опитування серед здобувачів (<https://bit.ly/3tV3S9i>), результати якого серед іншого, показують, що 100% опитаних студентів ознайомлені із основними документами, які регулюють освітній процес.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ОП переглядається щорічно, у листопаді проводяться засідання робочої групи, до яких запрошуються НПП, здобувачі, роботодавці. Для оприлюднення проектів ОП офіційний сайт УНУС має спеціальний розділ "Проекти освітніх програм", в якому розміщено посилання на сам проект ОП "Облік і оподаткування" (<https://bit.ly/3EHvofv>), а також посилання на форму для обговорення (<https://bit.ly/3AnVQbh>). Окрім того, стейкхолдери запрошуються на обговорення та внесення пропозицій щодо ОП на круглих столах, новини про які публікуються на сайті кафедри (<https://bit.ly/2Wchq3w>, <https://bit.ly/3i9jP6K>, <https://bit.ly/3obouWG>). Участь у таких обговореннях була підтверджена здобувачами, роботодавцями, НПП та представниками академічної спільноти. Обговорення проекту відбувається з 1 січня по 1 лютого. На основі внесених пропозицій, робляться корективи. Крім цього, при проходженні регулярного анкетування, здобувачі також можуть вносити свої пропозиції. Опитування фокус-груп дало змогу переконатися у реальності залучення всіх стейкхолдерів до процесу обговорення ОП, а також прислухання ЗВО до наданих пропозицій. Так, випускниця Флоренко Ю.В. запропонувала розширити вивчення програмних продуктів з бухгалтерського обліку, на такий запит було укладено договори про співробітництво (надані ЗВО у системі обміну документами) з постачальниками спеціалізованого ПЗ М.Е.Дос та Вас Бухгалтерія. Доцентка кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу ДВНУ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана» Станкевич В.Ф. рекомендувала зосередити увагу на аграрній сфері в дисципліні Податковий менеджмент, що було враховано шляхом оновлення програми та зміни назви на Податковий менеджмент на підприємствах аграрної сфери.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

УНУС оприлюднює ОП на сайті університету (<https://bit.ly/3Aqzурс>) у вигляді опису програми, в якому зазначається загальна інформація про ОП, результати навчання, професійні профілі, перелік обов'язкових освітніх компонентів та посилання на силабуси кожної з ОК. Окрім опису, розділ також містить посилання на скан-копію затвердженої ОП із зазначенням дат її затвердження та введення, складу робочої групи. На думку ЕГ, така форма подачі одночасно повного документу і його загального опису дозволяє повністю задовольнити інформаційно всіх зацікавлених осіб та спрощує пошук необхідної інформації. Під час опитування фокус-груп, ЕГ переконалася, що стейкхолдери ознайомлені з тим, де оприлюднюється ОП, та зі змістом самої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

УНУС чітко дотримується стандартів прозорості та публічності, розміщує всі необхідні документи на офіційному сайті з дотриманням встановлених термінів, а структурованість опублікованої на сайті інформації дозволяє значно спростити її пошук. Завдяки одночасному викладенню короткого опису ОП, що містить основну інформацію про неї, разом зі скан-копією повної версії документа, будь-яка зацікавлена особа може легко ознайомитися з усією необхідною їй інформацією. Значною перевагою ОП є залучення до процесу обговорення та перегляду всіх стейкхолдерів (як внутрішніх, так і зовнішніх) та врахування їх рекомендацій для покращення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Недоліків за критерієм 9 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма повністю відповідає вимогам підкритеріїв 9.1 (регулюючі права і обов'язки учасників освітнього процесу правила та процедури є доступними та зрозумілими), 9.2 (оприлюднення проекту ОП здійснюється у встановлені строки, до обговорення залучені всі зацікавлені особи, а їх думка враховується) та 9.3 (публікація ОП проводиться у повному обсязі).

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

УНУС активно рухається у напрямку удосконалення освітнього середовища, студентоцентрованого підходу, розвитку культури якості та академічної доброчесності. ЕГ окремо відзначає доброзичливу атмосферу і професіоналізм представників закладу при спілкуванні з членами ЕГ.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Фесенко Валерія Валеріївна

Члени експертної групи

Осадча Ольга Олексіївна

Калашнікова Анастасія Костянтинівна